

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 13. janúar 2021

2. tölublað | 15. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

		<p>Verið velkomin í glæsilega verslun okkar á Hafnartorgi</p> <p>MICHELSEN 1909</p> <p>Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is</p>
---	--	--

Þrjú hópar á eftir Domino's
Eigendur pizzastaðarins Spaðans og Alfa framtakssjóður á meðal fjárfesta sem bílast um að kaupa rekstur Domino's hér á landi.

2

Keyptu í Stoðum fyrir milljarð
Mótás var stærsti einstaki kaupandinn að rúmlega tólf prósentu eignarhlut Landsbankans í fjárfestingafélaginu Stoðum í árslok.

2

Svipuð verðlagning erlendis
Eiginfjargengi evrópskra banka sambærilegra við Íslandsbanka á bilinu 0,5 til 1,15. Arðsemi erlendu bankanna í flestum tilfellum betri.

4

Mikill áhugi á Helga
Samkomutakmarkanir settu mark sitt á að hverju var leitað á Google. Fjöldi leita að sumarbústöðum til leigu, meira en tvöfaldaðist.

8

Veiruleikafirrtur veruleiki
Áfram verður horft til þess hvernig Seðlabankar og ríkissjóðir tjalda til stuðnings fyrir fyrirtæki og heimili til að halda hagkerfum gangandi.

10

Vildi halda lífi í markaðinum

Landsbankinn lagði áherslu á að halda lífi í fasteignamarkaðinum. Bankinn kynnir nýja stefnu og setur traust sem höfuðgildi. Tekur tíma að ná arðsemiskröfu ríkisins. ➔ 6

Þetta tókst heldur betur, enda er byggingar-geirinn að koma vel út úr þessari niðursveiflu.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímamantanir á opticalstudio.is
og í síma 511 5800

Optical Studio
SMÁRALIND • HAFNARTORG • KEFLAVÍK

Mótás fjárfesti í Stoðum fyrir rúmlega milljarð

Mótás, sem er í eigu Bergþórs Jónssonar og Fritz Hendriks Berndsen, var stærsti, einstaki kaupandinn að rúmlega tólf prósentu eignarhlut Landsbankans í fjárfestingafélaginu Stoðum, en hlutur bankans var seldur fyrir samtals um 3,3 milljarða króna í síðasta mánuði.

Samkvæmt nýjum hluthafalista Stoða, sem Markaðurinn hefur undir höndum, nemur eignarhlutur Mótás um 3,82 prósentum og er félagið orðið fjórði stærsti hluthafi Stoða. Kaupverð Mótás á þeim hlut af Landsbankanum var því um 1.040 milljónir króna.

Bergþór og Fritz, sem hafa starfað saman sem byggingaverktakar um árabil, seldu fasteignafélag sitt Vínlandsleið til Reita árið 2018 og nam heildarkaupverðið um 5,9 milljörðum króna.

Á meðal annarra fjárfesta sem hafa bæst við í hluthafahóp Stoða eftir sölu Landsbankans er eignarhaldsfélagið P1211, sem Lárus Welding, fyrrverandi bankastjóri Glitnis, stendur bak við, með rúmlega eins prósent hlut og safnreikningur hjá Kviku banka er skráður fyrir um 1,7 prósentu eignarhlut.

Þá komu einnig sumir af eldri hluthöfum Stoða að kaupum á hlut Landsbankans. Félagið Vindhamar, sem er í eigu Kára Þórs Guðjónssonar, stjórnanda á skuldabréfasviði fjárfestingabankans JP Morgan í London, tvöfaldaði næstum hlut sinn og fer nú með 2,12 prósentu eignarhlut, Lífsverk lífeyrissjóður keypti um eins prósentu hlut og er í dag með 1,35 prósent í Stoðum og þá jók einnig eignarhaldsfélagið GGH, sem er í eigu Magnúsar Armanns fjárfestis, nokkuð við hlut sinn og er með tæplega 1,1 prósent.

Langsamlega stærsti eigandi

27

milljarðar var eigið fé Stoða í lok september.

Stoða, sem er eitt umsvifamesta fjárfestingafélag landsins og stór hluthafi í Símanum, TM, Kviku og Arion banka, er sem fyrr eignarhaldsfélagið S121 með rúmlega 55 prósentu hlut, en það er meðal annars í eigu Jóns Sigurðssonar, stjórnarformanns Stoða, Einar Arnar Ólafssonar, fyrrverandi forstjóra Skeljungu, og Örvars Kjærsted, stjórnarformanns TM. Samkvæmt heimildum Markaðarins bættu sumir af hluthöfum félagsins óbeint við eignarhlut sinn í Stoðum með kaupum í gegnum S121.

TM er næststærsti hluthafi Stoða með um 12,4 prósentu hlut í eigin nafni, en tryggingafélagið var áður hluthafi í gegnum eignarhald sitt í S121. Þá fara sjóðir í stýringu Stefnis, dótturfélags Arion banka, samanlagt með um 10,5 prósentu hlut.

Auk Landsbankans seldi einnig Hofgarðar, sem er félag í eigu Helga Magnússonar, aðaleiganda Torgs, útgáfufélags Fréttablaðsins, og stjórnarformaður Bláa lónsins, tæplega eins prósentu hlut sinn í Stoðum undir lok síðasta árs, en félagið hafði komið inn í hluthafahópinn sumarið 2019.

Á fyrstu níu mánuðum síðasta árs var hagnaður Stoða tæplega tveir milljarðar króna og eigið fé félagsins nam um 27 milljörðum. Fjárfestingaáætlunir Stoða voru þá metnar á 23,5 milljarða króna og átti félagið um 3,6 milljarða í reiðufé. – hae

Afkoma Domino's hefur versnað samhlíða aukinni samkeppni og hækkandi launakostnaði. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Þrjú fjárfestahópar bítast um Domino's

Eigendur pizzastaðarins Spaðans og Alfa framtakssjóður meðal fjárfesta sem bítast um að kaupa rekstur Domino's hér á landi. Bedið eftir forsvarsmönnum Domino's í Bandaríkjunum áður en gengið er til einkaviðræðna við fjárfesta.

Fjárfestahópur sem Þórarinn Ævarsson, fyrrverandi framkvæmdastjóri IKEA á Íslandi og stofnandi pizzastaðarins Spaðans fer fyrir, er á meðal fjárfesta sem falast nú eftir því að kaupa rekstur Domino's á Íslandi af Domino's Pizza Group í Bretlandi. Í samfloti með Þórarni, samkvæmt heimildum Markaðarins, eru viðskiptafélagar hans í Spaðanum þeir Jón Pálmason, annar eigenda IKEA hér á landi, og Guðni Rafn Eiríksson, fjárfestir og eigandi félagsins Skakkaturns, umboðsaðila Apple á Íslandi.

Þá hefur Alfa, sem rekur sjö milljarða framtakssjóð, einnig skilað inn tilboði í pizzakeðjuna, en Domino's rekur samtals 24 staði. Áður hefur komið fram að hópur sem fjárfestirinn Birgir Þór Bieltvedt, sem hefur tvisvar áður komið að kaupum á Domino's á Íslandi, er í forsvari fyrir, hafi gert kauptilboð í reksturinn en ásamt honum standa að tilboðinu meðal annars Birgir Örn Birgisson, núverandi framkvæmdastjóri Domino's, og Skeljungur.

Þá hafa erlendir aðilar sömuleiðis verið á meðal áhugasamra fjárfesta frá því að söluferlið hófst formlega í október en það er ráðgjafafyrir-

tækid Deloitte í Bretlandi sem hefur haft umsjón með því.

Stjórn Domino's í Bretlandi hefur enn ekki tekið ákvörðun um að hefja einkaviðræður, á grundvelli skuldbindandi tilboðs með fyrirvara um áreiðanleikakönnun, við einhverja af þeim fjárfestum sem hafa skilað inn kauptilboði, samkvæmt heimildum Markaðarins. Á næstunni er áformað að fjárfestar eigi kynningarfund með forsvarsmönnum Domino's í Bandaríkjunum en þeir þurfa að gefa samþykki sitt áður en afsöluverð er til nýrra eigenda.

Væntingar stjórnenda Domino's í Bretlandi, að sögn þeirra sem þekkja vel til, er að hægt verði að ganga frá söluinni í apríl þegar hluthafafundur breska félagsins fer fram. Domino's Pizza Group keypti reksturinn á Íslandi í tvennu lagi 2016 og 2017 fyrir samanlagt um 8,4 milljarða. Samkvæmt heimildum Markaðarins gæti kaupverðið fyrir allt hlutfé Domino's á Íslandi um þessar mundir hins vegar mögulega verið um eða yfir tveir milljarðar króna.

Afkoma Domino's, sem er stærsta pizzakeðja landsins, hefur versnað mjög síðustu misseri samhlíða aukinni samkeppni og hækkandi launakostnaði. Á árinu 2019 nam veltan um 5,7 milljörðum en hagnaður dróst saman um nærri helming

og var 243 milljónir. Á fyrri helmingi síðasta árs drógust tekjurnar saman um 10 prósent og rekstrarhagnaðurinn (EBIT) var um 85 milljónir.

Birgir Bieltvedt er í dag á meðal eigenda Domino's í Noregi eftir að hann, ásamt hópi annarra fjárfesta, keypt allt hlutfé félagsins af Domino's Pizza Group í ársbyrjun 2020. Birgir, sem hefur lengi tengst Domino's, kom að opnun staðarins á Íslandi árið 1993, og fjórum árum seinna opnaði hann Domino's í Danmörku og árið 2010 í Þýskalandi. Hann var minnihlutaeigandi í Domino's á Íslandi og í Danmörku þar til hann keypti aðra hluthafa út árið 2004. Í aðdraganda hrunsins seldi Birgir hlut sinn í Domino's á Íslandi og Danmörku til Magnúsar Kristinsonar útgerðarmanns. Birgir keypti Domino's aftur 2011 og seldi þitustaðina 2016 og 2017 með margra milljarða króna hagnaði.

Þórarinn Ævarsson er heldur ekki ókunnugur rekstri Domino's, en hann kom sömuleiðis að stofnun staðarins hér á landi á sínum tíma og stýrði fyrirtækinu á árunum 2000 til 2005. Eftir að Þórarinn lét af störfum hjá IKEA 2019 kom hann á fót pizzastaðnum Spaðanum, sem starfrækir nú tvo staði í Kópavogi og Hafnarfirði. hordur@frettabladid, thg@frettabladid.is

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG Torg, Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

FINNDU RÉTTA STARFSKRAFTINN

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar:

Hrannar Helgason, hrannar@frettabladid.is

Arna Rut Kristinsdóttir, arnarut@frettabladid.is

Sjóðir Stefnis og Kviku seldu til Strengs

Hlutabréfasjóðir á vegum Kviku banka og Stefnis, dótturfélags Arion banka, hafa selt megnið af hlutabréfum sínum í Skeljungu. Þetta má lesa úr nýbirtum hluthafalista smásölufélagsins. Alls seldu sjóðirnir um 6 prósentu hlut og á sama tíma bætti fjárfestingafélagið Strengur verulega við sinn hlut í smásölufélaginu. Hins vegar stendur eignarhlutur lífeyrissjóða nær óhaggaður.

Um áramótin áttu tveir sjóðir á vegum Stefnis samtals 5,3 prósentu hlut í Skeljungu og tveir sjóðir á snærum Kviku banka áttu samanlagt 2,6 prósentu hlut, hvor sjóður með 1,3 prósent. Nýr hluthafalisti sýnir að sjóðir Stefnis seldu sig niður í 1 prósentu hlut. Annar af sjóðum Kviku seldi sig niður í 0,44 prósent og hinn hvarf af listanum.

Sem kunnugt er gerði fjárfestingafélagið Strengur yfirtökutilboð í Skeljungu. Strengur er í eigu

Jón Ásgeir Jóhannesson, stjórnarformaður Strengs

Sigurðar Bollasonar og eiginkonu hans, Nönnu Bjarkar Arngrimsdóttur, Ingibjargar Pálmadóttur og fasteignasalanna Þórarins A. Sævarssonar og Gunnars Sverris Harðarsonar. Hluthafar Strengs voru áður hluthafar í Skeljungu en þeir gerðu með sér samkomulag um að leggja hluti sína í Streng og leggja fram yfirtökutilboð.

Hluthafar í Skeljungu sem áttu samtals 2,56 prósentu hlut í fyrirtækinu, tóku yfirtökutilboði Strengs. Lífeyrissjóðir neituðu hins vegar tilboðinu, meðal annars vegna þess að tilboðsverðið, 8,315 krónur á hlut, var lægra en mark-

aðsverð. Í kjölfarið hófu Strengur og tengdir hluthafar, sem fóru með 41,6 prósentu atkvæðisrétt í Skeljungu eftir niðurstöðu yfirtökutilboðsins, uppkaupt á bréfum félagsins.

Eftir lokun markaða síðastliðinn fimmtudag var tilkynnt að Strengur hefði keypt níu milljónir hluta, sem samsvara 4,5 prósentu eignarhlut, í tvennu lagi. Gengi kaupanna var annars vegar 10,5 og 10,4. Eftir kaupin fór Strengur með atkvæðisrétt sem nemur 50,06 prósentum atkvæða, að frádrögnum eigin hlutum félagsins.

Tvö eignarhaldsfélög sem voru á hluthafalista Skeljungu um áramótin eru horfin af listanum. Annars vegar er það Urðarbogi, félag Þorvaldar H. Gissurarsonar, eiganda ÞG verks, sem fór með 0,5 prósentu hlut og hins vegar Eignarhaldsfélagið VGJ, félag Eiríks Vignissonar, sem fór með 0,3 prósentu hlut. – tff

BBA//Fjeldco óskar eftir að ráða lögfræðing á skattasvið og aðstoðarmann lögmannna.

// Lögfræðingur á skattasvið

Hæfniskröfur

- Að minnsta kosti tveggja ára reynsla á skattasviði
- Reynsla á sviði fyrirtækja- og fjármálagögfræði er kostur
- Góð enskukunnátta er skilyrði
- Sjálfstæð vinnubrögð
- Frumkvæði í starfi
- Hæfni til að vinna í krefjandi vinnu-umhverfi og undir miklu álagi

// Aðstoðarmaður lögmannna

Hæfniskröfur

- Góð ensku og íslenskukunnátta skilyrði
- Góð kunnátta á Microsoft umhverfi (Word og PPT) skilyrði
- Frumkvæði í starfi
- Sjálfstæð vinnubrögð
- Hæfni til að vinna í krefjandi vinnu-umhverfi og undir miklu álagi

BBA//Fjeldco er leiðandi lögmannsstofa á Íslandi og á sviði fjármála- og fyrirtækjalögfræði. Við óskum eftir öflugum einstaklingum í okkar teymi og í boði eru krefjandi og metnaðarfull störf í alþjóðlegu vinnuumhverfi. Fyrirtækið er með skrifstofur í Reykjavík og London ásamt starfssemi í Frakklandi.

Svipuð verðlagning eiginfjár erlendis

Eiginfjargengi evrópskra banka sambærilegra við Íslandsbanka liggur á bilinu 0,5 til 1,15, en arðsemi eigin fjár erlendu bankanna er í flestum tilfellum betri. Ekki er hægt að ganga að sömu arðgreiðlum vísu á næstu árum og verið hefur á undangengnum árum, nú þegar endurskipulagningu lánasafna bankanna er að mestu lokið. Há eiginfjárfkra verkar til lækkunar á eiginfjargengi banka.

Þórður Gunnarsson
thg@frettabladid.is

Eiginfjargengi (e. price-to-book value) norrænna banka er í flestum tilfellum vel undir einum, að því er gögn frá Bloomberg-gagnaveitunni sýna. Gagnasafnið tekur til tólf viðskiptabanka í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og á Bretlandseyjum. Eignarhlutur ríkissjóðs í Íslandsbanka er bókfærður á eiginfjávirðinu 0,8, en rætt hefur verið um að söluverð bankans í komandi útboði á fjórðungshluti í bankanum verði meðal annars miðað við hið bókfærða virði í ríkisreikningi.

Snorri Jakobsson, eigandi greinngarfyrirtækisins Jakobsson Capital, segir að ríkissjóður mætti vel við una að selja Íslandsbanka á verði sem samsvarar eiginfjargenginu 0,8. Ávöxtunarkrafa fjármálafyrirtækja bæði á Íslandi og erlendis hefur farið lækkandi á undanförunum árum, vegna hertra reglna um eiginfjárlutfall og heimildir til arðgreiðslna. Erfiðara er að ná viðunandi arðsemi eftir því sem eiginfjárlutfallið er hærra. „Eiginfjargengið 0,8 væri alls ekki lágt verð, heldur þvert á móti. Eiginfjargengi evrópskra fjármálafyrirtækja er almennt 0,5 til 1,0 um þessar mundir,“ segir Snorri.

Í kjölfar þrots íslenska bankakerfisins fyrir ríflega 12 árum síðan voru settar auknar eiginfjarkvaðir á íslensku bankana. Ásamt lögbundnum eiginfjarkröfum í samræmi við evrópskrar reglur, kveða íslensk lög á um svokallaðan eiginfjárauka. Í tilfalli Íslandsbanka er eiginfjáraukinn 7,35 prósent, sem færir eiginfjarkröfu bankans í rúmlega 17 prósent. Eiginfjárlutfall Íslandsbanka var hins vegar vel yfir 20 prósentum við síðasta uppgjör.

Það sem meira máli skiptir er hins vegar vögunarhlutfall íslensku bankanna, en í minnisblaði sem Bankasýsla ríkisins sendi fjármála- og efnahagsráðherra í lok október, voru íslensku bankarnir bornir saman við evrópska banka, meðal annars í þeim efnunum. Íslenskir bankar eru með hæsta vögunarhlutfall allra í Evrópu, sem skilar sér í lakari lánskjörum til viðskiptavina. Einnig kom fram í greiningu Bankasýslunnar að kostnaður vegna útlánaáhhættu (e. cost of risk) nemur 1,79 prósentum hjá bönkum á Íslandi, í samanburði við 0,86 prósent hjá bönkum í Evrópu á fyrri helmingi síðasta árs. Var kostnaður vegna útlánaáhhættu því um tvöfalt

Með háum eiginfjarkröfum, sem leiða af sér lægri arðsemi, lækkar jafnan eiginfjargengi banka. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Endurskipulagningu lánasafnanna er lokið og því er varasamt að líta til hagnaðar síðastliðinna tíu ára sem vísbendingar um hvað koma skal.

Snorri Jakobsson, sérfræðingur í verðmati hluta-bréfa

hærra en hjá bönkum í Evrópu og langhæstur af Norðurlöndunum, en kostnaður vegna útlánaáhhættu var næsthæstur í Danmörku, um 1,1 prósent.

Afleiðing alls þessa er að erfiðara er að ná viðunandi arðsemi eiginfjár. Á fyrstu níu mánuðum ársins 2020 var arðsemi eiginfjár Íslandsbanka 2,1 prósent og 5,1 prósent á sama tímabili árið 2019. Það er nokkuð undir arðsemiskröfu Bankasýslu ríkisins til fjármálafyrirtækja í eigu ríkissjóðs, en það skilgreinist sem áhættulausir vextir

Eiginfjargengi evrópskra banka á árinu 2021

	Eiginfjargengi	Vænt arðsemi eiginfjár 2021
ABN	0,36	2%
AIB	0,33	2,2%
Lloyds	0,59	5,2%
Nordea	0,85	8,5%
SEB	1,1	11,0%
SHB	0,98	9,4%
Swedbank	1,07	11,6%
DnB	1,15	8,7%
Danske	0,54	5,7%
Jyske	0,52	5,8%
Sydbank	0,69	6,8%
Arion banki	0,87	5,7%

Heimild: Bloomberg

á viðbættu 5 prósentu álagi. Markmið viðskiptabankanna þriggja um arðsemi eigin fjár er hins vegar 10 prósent, en greint hefur verið frá því að erfitt sé að ná þeirri arðsemi samhliða svo háum eiginfjarkröfum. Þannig kom fram í viðtali Markaðarins við Stefán Pétursson, framkvæmdastjóra fjármálasviðs Arion banka í nóvember síðastliðnum, að nær ómögulegt væri að ávaxta eigið fé í takti við markmið undir svo þungri eiginfjarkröfu. Hátt eiginfjárlutfall leiðir þannig af sér lægri ávöxtunarkröfu á eigið fé, sem leiðir svo aftur af sér lægra eiginfjávirði en ella.

Áhættusamur rekstur

Fríðrik Már Baldursson, prófessor við viðskiptafræðideild Háskólans í Reykjavík, segir að nær ómögulegt sé að ákvarða hinn fullkomna tímapunkt til að selja fjármálafyrirtæki í eigu hins opinbera. Hann segir skiljanlegt að sporin hræði þegar kemur að sölu ríkissjóðs á Íslandsbanka. „Það er hins vegar ekki gott að ríkissjóður fyrir hönd skattgreiðenda sé með um og yfir 370 milljarða bundna í rekstri fjármálafyrirtækja. Það virðist gleymast í umræðunni að bankarekstur er mjög áhættusamur og ekki að því visu gengið að fá milljarða í arðgreiðslur ár

Hins vegar er krafan um arðsemi eiginfjár á banka með svo mikið eigið fé óumflýjanlega lægri, en hún væri á banka með minna eigið fé.

Fríðrik Már Baldursson, prófessor við viðskiptafræðideild Háskólans í Reykjavík

eftir ár, enda getur gefið á bátinn á fjármálamörkuðum eins og flestir Íslendingar ættu að muna. Ég held að það yrði mjög æskilegt ef ríkissjóður losaði um eignarhlut sinn í nokkrum skrefum, en þá þarf líka að setja skýrar reglur um eignarhald bankanna, til dæmis þegar kemur að krossegnatengslum,“ segir hann.

„En þetta er ekki auðveld staða. Auðvitað er hægt að halda því fram að söluverð á banka sé lágt ef það er undir bókfærðu eigin fé – það er að segja seljandinn fái ekki í sinn hlut upplausnarvirði eigna bankans. Hins vegar er krafan um arðsemi eiginfjár á banka með svo mikið eigið fé óumflýjanlega lægri en hún væri á banka með minna eigið fé,“ segir Fríðrik Már.

Endurmati eigna lokið

Á árunum eftir endurreisn bankanna litaðist afkoma þeirra mjög af endurmati á lánasöfnum. Tugmilljarða hagnaður myndaðist vegna lána sem færð voru yfir í nýju bankana á afslætti og hækkuðu svo í verði eftir því sem dró úr vanskilum: „Endurskipulagningu lánasafnanna er lokið og því er varasamt að líta til hagnaðar síðastliðinna tíu ára sem vísbendingar um hvað koma skal,“ segir Snorri Jakobsson.

Snorri nefnir jafnframt að hætta sé á stöðnun í rekstri banka sem eru í eigu hins opinbera: „Vel hefur tekist að halda afskiptum stjórnmalamanna af rekstri bankanna í algjöru lágmarki. Hins vegar er hættan sú að slík fyrirtæki staðni. Miklar breytingar eru í farvatninu á fjármálamörkuðum og því mikilvægt að bankar hafi hluthafa með framtíðarsýn sér að baki og sem séu óhræddir til breytinga. En það er auðvitað svo að stjórnmalamenn vilja sjaldan selja banka þar sem mikil völd geta fylgt því að eiga þá.“

Lífeyrissjóðir finna reiðufénu farveg

Innlán lífeyrissjóða í íslenskum bönkum námu 164 milljörðum króna í lok nóvember og lækkadist staðan um rúmlega 17 milljarða milli mánaða, samkvæmt nýjum tölum Seðlabanka Íslands. Uppgreiðslur sjóðfélagalána hafa færst í aukana og sjóðirnir hafa bætt við sig í löngum ríkisskuldabréfum.

Innistæður sjóðanna jukust töluvert framan af árinu 2020. Heildarstaðan nam 142 milljörðum króna í byrjun ársins og náði hápunkti í 192 milljörðum í lok júní. Innlánin lækkuðu síðan um 10 milljarða í október, úr 192 milljörðum niður í 182 milljarða, og svo aftur um 17 milljarða í nóvember.

Á sama tíma og innlánin fara minnkandi færast uppgreiðslur sjóðfélagalána í aukana. Ný útlán

27

milljarðar króna er minnkun innlána lífeyrissjóða í október og nóvember.

lífeyrissjóða til heimila, að frádregnum uppgreiðslum, voru neikvæð um 9 milljarða í bæði október og nóvember. Á þeim þremur mánuðum sem komu á undan höfðu uppgreiðslurnar numið um 5 milljörðum króna á mánuði.

Hrein, ný útlán til sjóðfélaga frá ársbyrjun 2020 til loka nóvember voru neikvæð um 3,5 milljarða króna á tímabilinu, en síðustu þrjú

árin á undan námu þau um 100 milljörðum króna á ári.

Þá sýndu Markaðsupplýsingar Lánamála, sem voru birtar undir lok dags í gær, að lífeyrissjóðir hefðu bætt við sig fyrir um 9 milljarða króna í löngum ríkisskuldabréfum.

Ásgeir Jónsson seðlabankastjóri sagði í viðtali við Markaðinn í nóvember að hann hefði áhyggjur af því hversu miklar fjárhæðir væru á óbundnum bankabókum lífeyrissjóða.

„Þeir eru edlilega með mikið af innlánnum en þau eru mikið til óbundin og því er ekki grundvöllur fyrir bankana til að miðla þeim áfram í útlán, til dæmis til fyrirtækja. Þetta er áhyggjuelfni sérstaklega þegar fram í sækir,“ útskýrði Ásgeir. – tth

Á sama tíma og innlán lífeyrissjóða í bönkunum fara minnkandi færast uppgreiðslur sjóðfélagalána í aukana. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

ÞITT BESTA ÁR HEFST MEÐ RÚMI FRÁ HÄSTENS

Þegar þú vaknar í rúmi frá Hästens munt þú skilja virði þess að ná fullkomnum nætursvefni. Rúmin eru framleidd með einstöku samspili handverks og hráefna þar sem hvergi eru gerðar málamiðlanir í gæðum náttúrulegra efna eða tíma við óþreytandi handverkið. Þú sérð það ekki en þú munt finna fyrir því. Allan sólarhringinn. Heimsæktu Hästens í Faxafeni eða pantaðu vörulistann á hastens.com.

BE AWAKE FOR THE FIRST TIME IN YOUR LIFE® | HASTENS.COM

Hästens
since 1852

HÄSTENS VERSLUN
Faxafeni 5, Reykjavík
588 8477

AFGREIÐSLUTÍMI
Mán.-fös. 11-18 | Lau. 11-16
www.betrabak.is

Betra
BAK

Lilja Björk Einarsdóttir tók við sem bankastjóri Landsbankans í byrjun árs 2017. Áður hafði hún stýrt eignaumsýslu og starfsemi gamla Landsbanka Íslands, LBI ehf., í London. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Landsbankinn verði samkeppnisfær í breyttu umhverfi á bankamarkaði

Lilja Björk Einarsdóttir, bankastjóri Landsbankans, segir bankann hafa lagt áherslu á að halda lífi í fasteignamarkaðinum. Bankinn kynnir nýja stefnu og setur traust sem höfuðgildi. Tekur tíma að ná arðsemiskröfu ríkisins. Ríkisbanki geti verið samkeppnishæfur.

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
tfh@frettabladid.is

Landsbankinn, sem hefur markað nýja stefnu til framtíðar, gæti staðið uppi sem eini ríkisbankinn á markaði sem er í umbreytingaskeiði. Lilja Björk Einarsdóttir bankastjóri segir að bankinn þurfi að vera samkeppnishæfur. Með góðri þjónustu, aukinni markaðshlutdeild og aukinni skilvirkni geti Landsbankinn náð hárrí arðsemiskröfu ríkisins en það gæti þó tekið nokkur ár.

„Stór eigandi eins og ríkið hefur áhrif á starfsemi að því leyti að hann markar eigandastefnu og setur þannig mark á starfsemi. En við störfum mjög vel inni í þessari umgjörð og eignarhaldið breytir ekki þeirri staðreynd að við þurfum að vera samkeppnishæf í arðsemi,“ segir Lilja Björk, spurð hvernig það leggst í hana að stýra eina bankanum sem verður að fullu leyti í eigu ríkisins. Ríkið áformar að selja eignarhlut í Íslandsbanka, og samruni TM og Kvik myndar nýjan keppinaut á markaðinum.

„Lögmálin sem gilda um okkur eru þau sömu og gilda um aðra. Það er númer eitt, tvö og þrjú að vera samkeppnishæf og það næst ekki nema með því að þjónusta viðskiptavini okkar vel,“ bætir Lilja Landsbankinn kynnir nú nýja stefnu – Landsbanki nýrra tíma

– fyrir viðskiptavinum en hún kemur í kjölfar þess að bankinn náði öllum sínum markmiðum í sjálfsafgreiðslu sem sett voru fyrir þremur árum.

„Nýja stefnan leiðir okkur enn lengra áfram og snýst í grunninn um að einfalda fólki lífið. Það er kjarni stefnunnar. Við viljum geta nýtt nýjustu tækni til þess að þjónusta fólk og bregðast við þeirri samkeppni sem er í kringum okkur,“ segir Lilja.

Vinna við nýju stefnuna hófst á síðasta ári og náðist rétt svo að klára starfsmannafundi fyrir samkomutakmarkanir. „Við vorum komin langleiðina þegar COVID brast á. Þegar óvissan var sem mest í mars og apríl tókum við þásu og til að einblína á breytta þjónustu við viðskiptavinum okkar.“

Nýja stefnan, sem var að langmestu leyti mörkuð af starfsfólki bankans, hefur nú verið kynnt með auglýsingaherferð og nýju vefsvæði sem fór nýlega í loftið. Að sögn Lilju er von á fleiri nýjungum í þjónustu á næstu misserum.

Þá segir hún að í stefnumörkuninni hafi traust verið valið gildi Landsbankans.

„Við ræddum við marga viðskiptavinum og það var aðeins eitt sem stóð upp úr: traust. Viðskiptavinir vilja ábyrgan og vel rekinn banka sem veitir góða þjónustu á hagstæðum kjörum. Þetta kom ítrekað fram, bæði í máli viðskiptavina og starfsfólks,“ segir Lilja.

„Við viljum að allir viðskiptavinir skynji að við lítum á viðskiptasam-

Ég hef oft sagt að það sé ekki slæmt að ákveðinn stöðugleiki og íhaldssemi einkenni bankaþjónustu.

bönd sem langtímasambönd sem fela í sér gagnkvæman ávinning. Það er traustið sem við viljum viðhalda og efla.“

Þið veljið sigilt frekar en framúr-stefnulegt gildi.

„Já, traustið er gott akkeri. Ég hef oft sagt að það sé ekki slæmt að ákveðinn stöðugleiki og íhaldssemi einkenni bankaþjónustu. Traust byggir meðal annars á þessu en líka á því að vera banki nýrra tíma og horfa til framtíðar.“

Tekur tíma að ná arðsemiskröfu Getur Landsbankinn staðið undir arðsemiskröfu ríkisins?

„Við vorum að skila góðri afkomu áður en faraldurinn skall á en þá þurftum við að taka ákvarðanir um varúðarniðurfærslur á lánnum sem hafði veruleg áhrif á arðsemi síðasta árs. Á móti bættum við margt í rekstrinum og Landsbankinn kemur því vel út úr COVID. En það verður erfitt að ná langtímarksíðum um 10 prósent arðsemi á næstunni. Við þurfum að halda áfram að auka við markaðshlutdeild bankans og einnig að auka skilvirkni innan bankans. Þetta getur tekið nokkur ár,“ segir Lilja.

Keppnishugur í sjálfbærnimálum

Landsbankinn er langt kominn með að útbúa ramma fyrir sjálfbæra fjármögnun. Bankinn áformar að fjármagna sig erlendis á þessu ári og að sögn Lilju vill bankinn gera það undir sjálfbærnimálinum.

„Sjálfbærni er orðin svo stór hluti af veruleikanum á fjármála-markaði og því mati sem aðrir leggja á okkur sem fjármálaframtæki. Við bæði viljum og þurfum að skara fram úr í sjálfbærni,“ segir Lilja.

„Þessi hugmyndafræði var ekki til á síðustu bankaöld, hlutirnir hafa breyst mikið síðan þá.“

Bankarnir hafa verið iðnir við að kynna sjálfbærnivörur á markaði. Er kapphlaup á milli bankanna

um að vera fyrstir til að kynna nýjungar í sjálfbærnimálum á markað?

„Inntakið í sjálfbærni er að allir vinna þegar allir taka þátt. Að því sögðu þá auðvitað keppnisskap á þessu sviði eins og öðrum. Bankarnir og önnur fyrirtæki keppast um að vera fyrst og sá sem er á undan hvetur aðra áfram. Mér finnst auðvitað eins og öðrum gaman að vera fyrst með vöru á markað en í þessum málum skiptir mestu máli að vanda til verka. Við höfum starfað að sjálfbærnimálum í fjölmörg ár og ætlum okkur ávallt að vera framarlega, þannig að það skili sér til viðskiptavina okkar og hluthafa.“

» Útlán í frystingu eru um 7 prósent af útlánasafni Landsbankans miðað við lánsfjárhæð

sem nýtast til að rækta viðskiptasambönd,“ segir Lilja. Auk þess hafi síðustu mánuðir sýnt að útibúin geti starfað sem eitt þegar á þarf að halda.

„Það sem hefur komið í ljós í kófinu, og þeirri húsnæðislánabylgju sem fylgdi, er að við gátum nýtt útibúaneti til þess að vinna hraðar úr málum. Þannig var starfsfólk

Vill meiri bindingu til að viðhalda hringrásinni

Á árinu 2020 varð mikil aukning í innlánnum heimila í bankakerfinu en öll aukningin fór á óbundna reikninga, sem hafa lítil áhrif á útlánagetu bankanna, fremur en bundna reikninga.

Veltílán og óbundin innlán heimila höfðu aukist úr 524 milljörðum króna í byrjun árs 2020 upp í 615 milljarða í lok nóvember en yfir sama tímabil jukust verðtryggt innlán og önnur óbundin innlán einungis úr 260 milljörðum króna í 262 milljarða.

„Við sjáum að fólk bindur ekki innlán til langs tíma nema að mjög litlu leyti, enda er megnið af sparnaðinum bundið í lífeyrskerfinu. Það er ákveðið áhyggjuefni vegna þess að það er jákvætt að bankakerfi fjármagni

sig með innlánnum.

Með bundnum innlánnum eykst útlánageta banka til heimila og fyrirtækja, og þannig viðhöldum við eðlilegri hringrás í kerfinu ásamt því að skapa skilyrði fyrir efnahagsviðspyrnuna sem við þurfum svo sannarlega á að halda,“ segir Lilja og veltir upp þeirri spurningu hvernig auka megi bundin innlán heimila.

„Kannski mætti breyta umgjörðinni um lífeyrskerfið þannig að hluti af sparnaðinum fari í bundinn reiðufjársparnað í fjármálakerfinu sem væri skattfrjáls sparnaður til langs tíma. Þetta kæmi einstaklingum vel og væri ákjósanlegt til að auka fjölbreytni í lífeyrissparnaði.

Við gættum þess að vera samkeppnishæf í útlánnum til þess að halda lífi í markaðinum þannig að byggingargeirinn hefði burði til að ráðast í frekari verkefni.

meðal annars á Dalvík og í Stykkishólmi að þjónustu viðskiptavini sem voru að kaupa íbúðir í Voga-byggð eða Hafnarfirði. Við störfuðum sem eitt sterkt Landsbankanet.“

Hvað með starfskjörin? Mun Landsbankinn geta laðað til sín öflugt starfsfólk þegar keppinautarnir hafa innleitt kaupaukakerfi?

„Við erum að greiða samkeppnishæflaun þó svo að þau séu ekki leiðandi á markaði. Við erum ekki með kaupaukakerfi en aftur á móti eru aðrir þættir sem hvetja fólk áfram í starfi. Sem dæmi má nefna að starfsánægja í Landsbankanum hefur aldrei verið meiri, sama gildir um ánægju viðskiptavina og við erum að sjá fleiri viðskiptavini koma til bankans. Það er ýmislegt annað en krónan í umslaginum sem skiptir fólk máli. En aftur, þá erum við að greiða samkeppnishæflaun og munum gera það áfram.“

Héldu lífi í byggingageiranum

Mikill vöxtur var í útlánnum banka til húsnæðiskaupa á síðasta ári. Mörg heimili færðu lánin sín frá lífeyrissjóðum yfir til banka sem bjóða betri kjör á óverðtryggtum lánnum.

Landsbankinn hefur nýtt tækifærið til að auka við hlutdeild sína á markaðinum. Á fyrstu níu mánuðum ársins tóku um 7.700 einstaklingar og fjölskyldur íbúðalán eða endurfjármögnuðu eldri íbúðalán á betri kjörum hjá Landsbankanum. Um 800 voru að kaupa sína fyrstu fasteign.

„Það eru nokkrir þættir sem spila inn í þessa þróun. Í fyrsta lagi leiddu vaxtalækkarnir til þess að heimilinn færði sig úr verðtryggtum lánnum, þar sem lífeyrissjóðir gátu boðið góð kjör, yfir í óverðtryggt lán, þar sem við erum sterkari vegna þess hvernig fjármögnun bankanna er samsett,“ útskýrir Lilja.

„Í öðru lagi tókum við þá ákvörðun í byrjun COVID að leggja sérstaka áherslu á byggingargeirann því það er jafnan sá geiri sem lendir fyrst í vandræðum þegar krepptur er í hagkerfinu. Við gættum þess að vera samkeppnishæf í útlánnum til þess að halda lífi í markaðinum þannig að byggingargeirinn hefði burði til að ráðast í frekari verkefni. Þetta tókst heldur betur enda er byggingargeirinn að koma vel út úr þessari niðursveiflu.“

Ummæli Lilju rima við það sem Ásgeir Jónsson hefur sagt um mikilvægi fasteignamarkaðarinnar. Hann benti á að sterkur fasteignamarkaður væri lykillinn að því að halda hagkerfinu gangandi í þessu ástandi.

Þá itrekar Lilja að sterkt útibúanet Landsbankans hafi verið lykildáttur

í því að auka við hlutdeild bankans á húsnæðislanamarkaði. „Flestir viðskiptavinir sækja um íbúðarlán með rafrænum hætti en síðan vilja þeir ljúka ferlinu með samtali. Við bjuggum til nýtt biðröðakerfi þannig að öll útibú gætu sinnt þessum markaði. Afgreiðslutíminn var stuttur og allir lögðust á eitt við að gera bankann að öflugum lánveitanda í húsnæðislanum.“

Er fyrirséð að bankar, en ekki lífeyrissjóðir, verði áfram ráðandi í húsnæðislanum á meðan vaxtastigið er svona lágt?

„Mér sýnist það og að mínu mati er eðlilegra að þátttaka lífeyrissjóða, sem eru ekki með sömu lagaumgjörð og bankar, felist í því að fjárfesta í sértryggtum skuldabréfum sem fjármagnar lánveitingar bankanna, frekar en að veita húsnæðislán til heimila með beinum hætti.“

Minni áhrif á skuldsett heimili

Strax í mars á síðasta ári áttu fjármálastofnanir frumkvæði að því að gera með sér samkomulag um tímabundna greiðslufresti á lánnum til fyrirtækja.

„Fyrst gerðu fjármálastofnanir með sér samkomulag sem tryggði sambærilega úrlausn fyrir öll fyrirtæki. Það var mikilvægt að skapa fyrirsjáanleika og koma öllum í skjól þegar óljóst var hvað væri í gangi. Ég hélt í fyrstu að þetta væri tímabundið ástand og að allt yrði komið á blússandi siglingu í júní. En hérna erum við í janúar ári síðar og enn er allt lokað,“ segir Lilja.

Þegar samkomulagið rann út þurftu bankarnir að meta hvert tilfelli fyrir sig. Algengasta úrræðið fyrir fyrirtækja sem hafa orðið verst úti í faraldrinum eru frystingar lánnum. Einnig er greiðslufresti fyrirtækja aðlagð að tekjunum sem þau búast við að fá næsta sumar. Útlán í frystingu eru um 7 prósent af útlánasafni bankans miðað við lánsfjárhæð.

Hlutfall lána í vanskilum hjá stórum bönkunum nam nærri 9 prósentum í október. Það jókst talsvert frá því í ágúst og hefur ekki verið hærra frá því árið 2013. Vanskilin voru þó að mestu leyti bundin við ferðaþjónustuna. Hlutfallið í þjónustugreinum var 32 prósent í október samanborið við 16 prósent í ágúst og 5 prósent í desember 2019. Megnið af þeim lánnum sem falla undir vanskil eru lán í frystingu, alls 31 milljarður króna.

„Það má segja að ferðaþjónustan hafi annars vegar skorið inn að beini þannig að hún rétt nær að viðhalda verðmæti eigna og í framhaldi er búið að semja við fjármálastofnanir og aðra kröfuhafa þannig að fyrirtækið geti lifað af fram til sumars þegar ferðamenn koma til landsins á ný. Við viljum að þessi fyrirtæki lifi og dafni,“ segir Lilja.

Vanskilahlutfall heimilanna lækkaði hins vegar úr 3 prósentum niður í 2 prósent á milli ágúst og október. Þessi þróun getur átt sér nokkrar skýringar að sögn Lilju.

„Vaxtalækkarnir hafa valdið því að greiðslur af íbúðaláni hafa farið

Lögmálin sem gilda um okkur eru þau sömu og gilda um aðra. Það er númer eitt, tvö og þrjú að vera samkeppnishæf.

minnkandi og þannig hefur skapast svigrúm hjá heimilum. Auk þess tekur töluverðan tíma að lenda í vanskilum með íbúðalán. Við sjáum ekki endilega að tekjumissir t.d. vegna atvinnuleysis sé mestur hjá þeim sem eru með íbúðalán. Kórónukreppan hefur áhrif á heimilin en ekki endilega þau sem skulda mest.“

Mismunandi sýn á áhættu

Landsbankinn eignaðist nýlega Þriðjungshlut í Keahótelum, einni stærstu hótélkeðju landsins, þegar bankinn tók þátt í endurskipulagningu félagsins ásamt hluthöfum keðjunnar og öðrum kröfuhöfum. Hluthafar komu inn með nýtt hlutafé gegn því að bankinn skuldbreytti hluta af lánnum sínum til Keahótela í hlutafé.

Þá var bankinn einnig stærsti kröfuhafi vélsmiðjunnar VHE, sem er nálægt því að ná nauðasamningum við kröfuhafa. Samningarnir fela í sér skuldaniðurfellingu, sölu á dótturfélögum og aukningu hlutfjár af hálfu eigenda fyrirtækisins. Allt frá fjármálahruninu hafði VHE glímt við þunga skuldsetningu

Er hætta á því að fyrirtæki verði of skuldsett þegar COVID er liðið hjá? Og sérdú fram á að bankinn muni í auknum mæli þurfa að taka þátt í eða knýja fram endurskipulagningu hjá fyrirtækjum til að bæta skuldastöðuna?

„Staða fyrirtækja fyrir COVID var almennt séð góð og þau sem hafa lent í erfiðleikum vegna COVID munu vonandi flest koma sterk til baka ef tekst að koma starfsemi og ferðaþjónustu í gang nú í sumar. Ef fyrirtæki búa yfir eignum til að skapa tekjur þegar hjól efnahagslífsins byrja að snúast að nýju þá viljum við frekar halda fyrirtækjum í varri þangað til,“ útskýrir Lilja.

„Hvað endurskipulagningu varðar þá þarf að meta hvernig reksturinn verður í kjölfarið. Það er ekki gott ef fyrirtæki burðast með of miklar skuldir en við forðumst að fara í stærri aðgerðir nema þörf sé á. Þetta eru oft flókin mál þar sem margir aðilar þurfa að koma sér saman um ákveðna lausn,“ segir Lilja.

Á fyrstu níu mánuðum ársins nam virðisryrningur útlána Landsbankans um 13,6 milljörðum króna, sem jafngildir um 1 prósent af eignasafni bankans, samanborið við 3,4 milljarða króna á sama tímabili 2019. Virðisryrningurinn var að langmestu leyti bókfærð á fyrri helmingi ársins og byggð meðal annars á ítarlegu mati á væntu útlánatapi vegna áhrifa COVID-19. Virðisryrningurinn útlána á þriðja ársfjórðungi nam aðeins um 120 milljónum króna.

Sérðu fyrir þér að hluti af þessari virðisryrningur verði bakfærð þegar hagkerfið tekur við sér?

„Það er stóra spurningin, það er að segja hver hefur rétt fyrir sér því bankar voru með mismunandi sýn á hversu miklar varúðarniðurfærslurnar ættu að vera. Þeir voru allir að horfa á sömu efnahagsstólurnar en svo voru dregnar mismunandi ályktanir. Við vorum varkár í okkar mati og færðum mikið niður til að mæta mikilli óvissu,“ segir Lilja.

„Á fjórða ársfjórðungi hefur staðan ekki versnað. Við virðumst hafa náð að leggja nokkuð framsýnt og varfærð mat á stöðuna en svo leiðir tíminn í ljós hvað gerist. Núna snýst þetta allt um hversu greiðlega gengur að bólusetja landsmenn. Ef það gengur vel og hjólin fara aftur að snúast þá verðum við með umtalsvert af varúðarfærslum. Hugsanlega yrði einhver hluti bakfærður en það veltur á ýmsum þáttum, meðal annars því hvernig áhætta verður metin eða útlánasafn stækkar.“

FJALLKONAN

KRÁ & KRÆSINGAR

SALATTÍMI Í JANÚAR

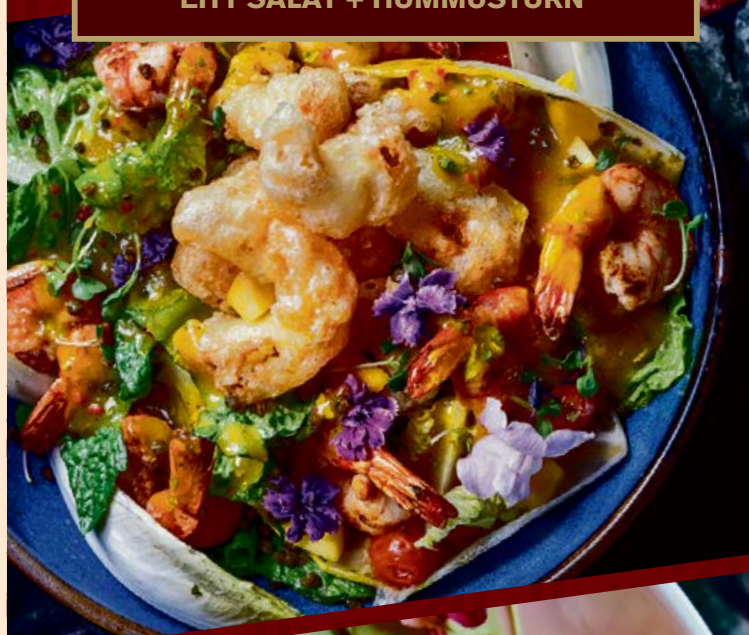
Þrjár tegundir af ljúffengu salati í hádeginu mánudaga–föstudaga

Kjúklingasalat
Tígrisrækjusalat
Confit kalkúnasalat

Hummusturn fylgir með!

> 1.900 kr.

EITT SALAT + HUMMUSTURN

FJALLKONAN FAGNAR ÞÉR!

Mikill áhugi á Helga Björns á Google

Samkomutakmarkanir settu mark sitt á að hverju var leitað á Google. Fjöldi leita að sumarústöðum til leigu meira en tvöfaldaðist. Leit að óverðtrygðum lánnum jókst um 169 prósent. Fjöldi leita tengdur utanlandsferðum, eins og Tenerife, féll skarpt á sama tíma.

Helgi Vífill
Júliusson
helgivifill@frettabladid.is

Leit að orðum á Google tengdum framkvæmdum, ferðalögum innanlands og endurfjármögnun heimila, hefur aukist um rúmlega 50 prósent í mars til nóvember samanborið við sama tímabil fyrir ári. Fjöldi leita að tónlistarmanninum Helga Björnssyni, sem hélt fjölda tónleika í beinni útsendingu í Sjónvarpi Símans á laugardagskvöldum í samkomutakmörkunum, jókst um 554 prósent á milli ára og nam 19.100 á tímabilinu. Þetta leiðir greining stafrænu auglýsingastofunnar Sahara í ljós.

Davíð Lúther Sigurðarson, framkvæmdastjóri Sahara, segir í samtali við Markaðinn að greining á Google geti veitt góða innsýn í tíðarandann hverju sinni. Heimsfaraldurinn COVID-19 olli því að fólk var mikið heima og gat ekki farið erlendis í sumarfrí. Það hafi leitt til þess að fólk leitaði mikið á Google tengt framkvæmdum á heimilinu og ferðalögum innanlands. „Leit á Google gerbreyttist í COVID-19. Fjöldi leita að orðum á borð við Tenerife féll skarpt á sama tíma og í staðinn var leitað mikið að hjólhýsum til að ferðast um Ísland,“ segir hann. Eins hafi lægri vextir og mikið líf á fasteignamarkaði leitt til þess að fólk leitaði að ýmsu tengdu húsnæðislánnum í meira mæli.

Leit að orðum tengdum ferðalögum innanlands jókst um 53 prósent, samkvæmt greiningu Sahara.

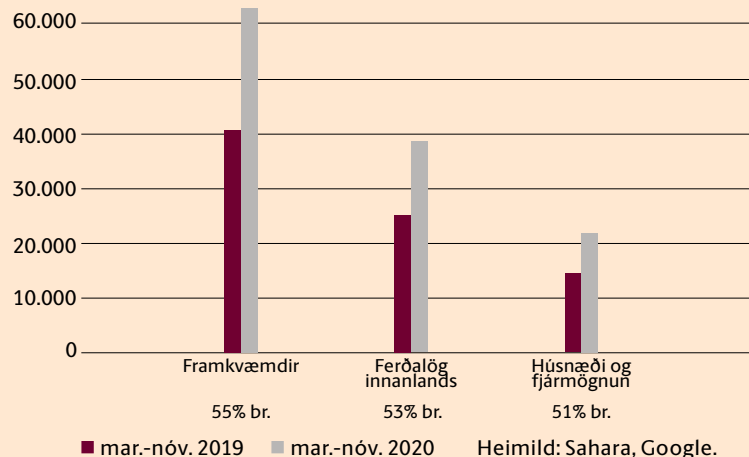
Leit á Google gerbreyttist í COVID-19.

Davíð Lúther Sigurðarson, framkvæmdastjóri Sahara

Undir þann flokk falla orðin fellihýsi, hjólhýsi, kaupa sumarústöð, leigja sumarústöð, sumarústöður, sumarhús, tjaldvagnar og ferðast innanlands. „Leit að þessum orðum flestum hófst af fullum krafti strax í apríl, sem var mánuði fyrr en árið á undan. Að sama skapi varð dýfan í þessum leitum skarpri þegar leið á haustið en árið á undan, enda

▲ Aukning í leit að orðum tengdum breyttri hegðun í COVID-19

sóttvarnareglur hertar á ný og fólk meira heima við,“ segir hann.

Mesta aukningin var í leitarorðunum leigja sumarústöð, eða 132 prósent, sumarústöður, eða 91 prósent og sumarhús 66 prósent.

„Þegar samkomubann og ferðatakmarkanir fóru að gera vart við sig sáu margir kjörð tækifæri til að huga að framkvæmdum á heimilinu,“ segir Davíð Lúther. Undir þennan flokk hjá Sahara féllu leitarorðin framkvæmdir, eldhúsinnréttingar, málning, parket, flisar, leggja parket, viðhald, endurnýja baðherbergi, flísaleggja og baðinnréttingar. Mest aukning var í leitum að orðinu framkvæmdir, eða 102 prósent, þar á eftir parket, eða 62 prósent. Leit að málningu og flisum jókst um 54 prósent.

„Árstíðasveiflur voru svipaðar og

árið 2019, sumarið var lágannatími en vor og haust háannatími. Þarna spilar eflaust inn í að takmörkunum var aflétt að miklu leyti síðastliðið sumar og margir þá á faraldsfæti innanlands,“ segir hann.

Mikið líf hefur verið á fasteignamarkaði frá því að faraldurinn hófst og það endurspeglast vel í Google-leit að orðunum húsnæðislán, íbúðalán, stýrivextir, vextir, innlánsvextir, óverðtryggt lán, verðtryggt lán, yfirdráttur og endurfjármögnun. Leit að óverðtrygðum lánnum jókst um 169 prósent á tímabilinu, endurfjármögnun um 125 og verðtrygðum lánnum um 99 prósent. Leit að innlánsvöxtum stóð í stað, mögulega vegna þess að þeir vextir hafa farið lækkanði. Heildaraukningin í þessum flokki var 51 prósent, samkvæmt greiningunni.

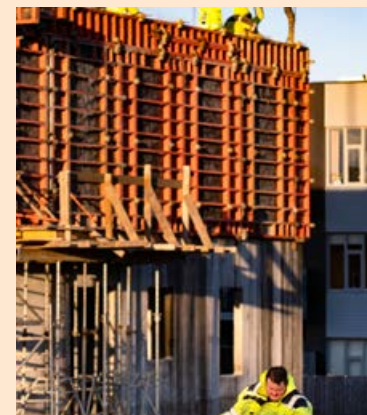
Draga þarf úr hömlum á erlenda fjárfestingu

Mun meiri hömlur eru á beinni erlendra fjárfestingu á Íslandi en í flestum öðrum ríkjum OECD. Innflæði beinnar erlendra fjárfestinga á Íslandi hefur verið neikvætt allt frá árinu 2016. Útlit er fyrir að svo hafi einnig verið árið 2020. Skref í því að auka áhuga erlendra fjárfesta er að draga úr hömlunum. Þetta segir Anna Hrefna Ingimundardóttir, forstöðumaður efnahagsviðsamtaka atvinnulífsins, í samtali við Markaðinn. Hún hélt erindi á Skattadegi SA, Deloitte og Viðskiptaráðs.

„Rétt eins og á Íslandi tíðkast erlendis að hömlur séu til staðar á erlendra fjárfestingu í nýtingu á náttúruauðindum, eignarhaldi á innviðum og samgöngumannvirkjum,“ segir Anna Hrefna og nefnir að hömlur séu á erlendra fjárfestingu í öllum atvinnugreinum hér á landi. „Það gæti skýrst að hluta til af tilkynningarskyldu nýfjárfestinga.“

Hún bendir á að OECD hafi greint samkeppnishæfni íslensks regluverks í ferðaþjónustu og byggingariðnaði að beiðni Þórdísar Kolbrúnar Gylfadóttur, ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra. Þar hafi komið í ljós 676 mögulegar samkeppnishindranir í lögum og reglugerðum. „Ljóst er að ráðast þarf í gagnera endurskoðun á hömlum þvert á atvinnugreinum og því væri æskilegt að fara í sambærilega vinnu í fleiri atvinnugreinum,“ segir Anna Hrefna.

Ekki eru horfur á mikilli atvinnuvegafjárfestingu í nálægri framtíð. Hún hefur dregist saman frá árinu 2018, eða áður en COVID-19 heimsfaraldurinn kom til sögunnar, að sögn Önnu Hrefnu. „Óháð þeim

Miklar samkeppnishindranir eru í byggingariðnaði, segir OECD.

Ljóst er að ráðast þarf í gagnera endurskoðun á hömlum þvert á atvinnugreinum og því væri æskilegt að fara í sambærilega vinnu í fleiri atvinnugreinum.

Anna Hrefna Ingimundardóttir, forstöðumaður hjá SA

efnahagsvanda sem fylgir COVID-19 ættum við að leita leiða til að auka erlenda fjárfestingu hér á landi. Kostir þess eru margvislegir. Með auknu fjármagni fjölga til dæmis möguleikum til innlendrar fjárfestingar, innlendir mannaður eflist með samstarfi við erlenda sérfræðinga og áhættu er dreift á fleiri hendur,“ segir hún. – hvj

APOTEK
KITCHEN + BAR

FRÁBÆR Í HÁDEGINU

FISKIVEISLA

3 tegundir af ferskasta fiski dagsins

JANÚAR TILBOÐ

1.990 kr. á mann

GRILLAÐUR – PÖNNUSTEIKTUR – OFNBAKAÐUR

Borinn fram með fersku salati, smælki, og citrus beurre blanc.

APOTEK Kitchen + Bar // Austurstræti 16 // Sími 551 0011 // apotek.is

ÚTSALA

30-60% AF ÖLLUM VÖRUM

*Gildir ekki af sérpöntunum

35% af öllum stólum

Hirzlan

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN

Síðumúla 37. Sími: 564-5040. hirzlan@hirzlan.is

hirzlan.is

- alltaf opið!

50-60% af völdum vörum og sýnishornum

Skotsilfur

Meingölluð rökfærsla

Stundum kemur fyrir að fjárhags-tölur eru slitnar úr samhengi til þess að afvega-leiða þjóðfélagsum-ræðuna. Í nýlegum pistli **Stefán Ólafssonar**, sérfræðings Eflingar, tók hann saman arðgreiðslur út úr ríkisbönkunum tveimur á árunum 2014 til 2018, en þær námu samtals 207 milljörðum króna. Í ljósi þess að ríkið leggur um 200 milljarða króna í beinar mótvægisáðgerðir á árunum 2020 og 2021 telur hann að „væntanlega“ verði hægt að greiða niður þessar skuldir með arðgreiðslum bankanna tveggja á einungis fimm árum. Stefán gefur í skyn að uppsveifla í hagkerfinu hafi verið ráðandi þáttur í arðgreiðslugetu bankanna á þessu tímabili. Það er rangt. Griðarlegt eigið fé hafði safnast fyrir í bönkunum þegar þeir voru í eigu slítabúa, einkum vegna uppfærslu á virði fyrirtækjalána, enda gátu erlendir kröfuhafar ekki farið með fjármagnið úr landi. Það var forsendan fyrir arðgreiðslugetu bankanna. Þetta er fjarri því raunin í dag og erfitt verður fyrir bankana að ná fram viðunandi arðsemi á komandi árum á hið mikla eigið fé sem er bundið í þeim.

Finnur hættir hjá FME

Finnur Sveinbjörnsson

hefur látið af störfum sem framkvæmdastjóri bankasviðs fjármálaeftirlits Seðlabankans, en hann var ráðinn til að stýra sviðinu þegar því var komið á fót í skipulagsbreytingum hjá eftirlitinu í mars 2018. Finnur, sem var meðal annars áður forstöðumaður alþjóðasviðs Borgunar og bankastjóri Arion banka á árunum 2008 til 2010, hætti sem framkvæmdastjóri um áramótin, en mun ljúka öloknum verkefnum fyrir Seðlabankann áður en lætur alfarið af störfum fyrir bankann í mars. Elmar Sveinbjörnsson, sem hefur verið forstöðumaður áhættugreiningar á bankasviði fjármálaeftirlitsins, hefur þegar tekið við af Finni sem settur framkvæmdastjóri bankasviðsins þangað til starfið verður auglýst.

Bandaríkin setja Kúbu á lista yfir lönd sem styðja hryðjuverk

Bandarísk stjórnvöld undir forystu Donalds Trump hafa sett Kúbu aftur á lista yfir ríki sem styðja hryðjuverk. Sagt er að það muni gera verðandi forseta Bandaríkjanna, Joe Biden, erfiðara fyrir að bæta samskipti við Kúbu. Mike Pompeo, utanríkisráðherra Bandaríkjanna, sakaði Kúbu um að styðja við morðingja, sprengjusmiði, þjófá samt fleiru. Önnur lönd á listanum eru Íran, Sýrland og Norður-Kórea. FRÉTTABLAÐIÐ/ EPA

Veiruleikafirrtur veruleiki

Valdimar Ármann, sérfræðingur hjá Arctica Finance.

Við búum í dag við veiruleikafirrtan veruleika og ófyrirséðar efnahagslegar afleiðingar. Með hvarfi ferðamanna og samkomutakmörkunum standa mörg fyrirtæki uppi tekjulaus og horfa fram á gjaldþrot á meðan önnur blómstra samhliða umbyltingu í neysluhegðun heimila með tilfærslu á neyslu erlendis inn á innanlandsmarkað og úr hefðbundinni afþreyingu, svo sem líkamsrækt og bíóferðum í aðra vöruflokka.

Breytingin á hagkerfinu á svo skömmum tíma er ótrúleg og hefur haft sin áhrif á verðlagningu hlutabréfa og skuldabréfa samhliða óvissu um framhaldið. Þegar bóluefni hefur farið í dreifingu og í framhaldinu slakað á takmörkunum á ferðalögum og samkomum mun neysla aftur breytast,

en hversu langan tíma það tekur og hvert verður hið nýja „norm“ er einhverri óvissu háð. Tilkynningar um aukna útgáfu skuldabréfa frá ríki og opinberum aðilum eru ekki einsdæmi fyrir Ísland og mörg fyrirtæki þurfa að sækja sér fjármagn. Á móti eru Seðlabankar víðs vegar að styðja vel við markaðinn með því að kaupa skuldabréf í miklu magni og prenta þannig í raun peninga. Prentun peninga í einföldu máli fer þannig fram að Seðlabankinn kaupir ríkisskuldabréf þannig að ríkissjóður hafi meira aðgengi að fjármagni sem hann getur svo deilt út í hagkerfið. Það veldur síðan auknu peningamagni í umferð sem að öðru jöfnu lækkar vexti, hækkar eignaverð og verður til þess að meira magn peninga verður til staðar í hagkerfinu til að kaupa eignir, vörur og þjónustu.

Varanlega lægri vextir

Á Íslandi voru vextir í lækkunarfasa fyrir faraldurinn þar sem hagkerfið var byrjað að kólna og ákveðin hættumerki tekin að myndast, en þessi mikli samdráttur í ár hefur ýtt undir vaxtalækkunarferlið og hraðað því umtalsvert. Það er

Verðbólgan virðist grafin og gleymd og eilífðarvélin er nánast komin í fulla nýtingu.

þó vert að minnast þess að Ísland hefur verið að færast undanfarin ár í nýtt jafnvægisvaxtastig. Er það tilkomið vegna aukins sparnaðar þjóðarinnar, hækkingu lífaldurs og jákvæðrar erlendra eignastöðu og myndarlegs gjaldeyrisvaraförða. Í hnotskurn er hagkerfið núna í jafnvægi við lægra vaxtastig og sterkara gengi krónunnar en verið hefur.

Vaxtalækkun ein og sér þýðir tölverða endurskoðun á fjárfestingarstefnu fjárfesta á Íslandi enda gefa nú áhættalaus ríkisskuldabréf og innlánsreikningar mun minna af sér en áður. Áhrifin á aðra eignaflokka eru líka umtalsvert og ætti virði þeirra að hækka

að öðru jöfnu. Þá gætu arðgreiðslufélög verið litin öðru auga en áður þar sem arðgreiðsluhlutfall fer að skipta meira máli í samanburði við vaxtagreiðslur af öruggum skuldabréfum. Fjárfestar sem vilja nota sparnað til framfærslu geta þannig farið að líta til heldur áhættusamari fjárfestinga en áður til að halda uppi heildarávöxtun.

Ár peningaprentunar

Áfram verður horft til þess hvernig og hversu miklu Seðlabankar og ríkissjóðir munu tjalda til stuðnings fyrir fyrirtæki og heimili til að halda hagkerfum heimsins gangandi. Verðbólgan virðist grafin og gleymd og eilífðarvélin er nánast komin í fulla nýtingu; fjárhagsleg tilraunastarfsemi Seðlabanka vindur upp á sig og áfram verður kallað eftir stuðningi ríkissjóða. Seðlabanki Íslands tilkynnti í lok ársins að árið fram undan yrði ár peningaprentunar á Íslandi og er stefnt að því að stýra hagkerfinu með ýmiss konar aðferðum. Með þau orð að leiðarljósi samhliða veiruleikafirringunni þurfa fjárfestar að horfa öðrum augum en áður á framhaldið.

Rangar fullyrðingar

Jón Sigurðsson fyrrverandi skólastjóri

Í Markaðsblaði Fréttablaðsins á þrettándanum segir svo í dálkfregn: „Sparisjóðir geta ekki keppt við einkabanka“. Reynsla sýnir að hér er of mikið fullyrt. Árangur fer eftir aðstæðum, atvikum og ákvörðunum stjórnenda. Og víða er markaðsgeiri sparisjóðs

annar og ólíkur þeim markaðsgeirum sem einkabankar leggja mesta rækt við.

Rétt er að sterk leitni einkabanka getur verið útþensla, áhætta og gróði. Og sterk leitni sparisjóðs er oftast öryggi, traust og samfélagsþjónusta. En dæmin um hrun einkabanka eru miklu skelfrægrir en dæmin um hrun sparisjóða.

Í þessari sömu dálkfregn segir um sparisjóði að þá „skortir aðhald frá eigendum“. Rétt er að það hæfir ekki að stofnfjäreigendur í sparisjóði hegði sér eins og áhættusæknir arðsækjendur í einkafyrirtæki eða hlutafélagi. Þetta staðfestir til dæmis reynsla sparisjóðanna sem

störfuðu á Reykjavíkursvæðinu á sínum tíma. En margar leiðir eru þekktar til að móta aðhald í rekstri, hvert svo sem rekstrarformið er.

Að breyttu breytanda á það sama við um eigendur einkafyrirtækis eða hlutafélags, til dæmis erfingja, sem leggja alla áherslu á ráðstöfun fjármuna í stað öflunar þeirra. Þetta staðfesta hörmuleg dæmi um hrun margra einkafyrirtækja og hlutafélaga fyrr og síðar.

Í dálkfregninni segir enn fremur: „Þá eiga sjálfseignarstofnanir örðugt með að auka við „hlutafé“ til að fjármagna vöxt eða standast efnahagsáföll“. (Í sjálfseignarstofnun er reyndar talað um stofnfé en

ekki „hlutafé“). Samanburður um kostnað af innborgun hlutafjár í hlutafélagi eða af viðbót við höfuðstól í einkafyrirtæki annars vegar við hins vegar lánsfé, er alls ekki einhlítt sá að lánsféð sé ævinlega miklu dýrara. Til lengdar litíð er það oft öfugt.

Um þetta er reynsla mjög fjölbreytileg og oftar fylgt rekstrarstöðu og -horfum heldur en rekstrarformi. Aftur á móti býður starfsvettvangur margra sjálfseignarstofnana ekki heldur þá kosti til arðsóknar sem almennt á við um vettvang hlutafélaga og einkafyrirtækja.

Tilfærni skrifanna sem hér er

vitnað til er sú tillaga að íslenska ríkið eigi ekki að afhenda arðsæknum fjárfestum ríkisbankana. Þess í stað eigi að breyta þeim í sjálfseignarstofnanir sem starfi á almannahæill og arðsóknarlausri samfélagsþjónustu. Bankarnir hafi þá dótturfyrirtæki á þeim þjónustustöðum þar sem arðsókn og áhætta vegna þyngst. Í tillögunni er gert ráð fyrir „virkisvörn“ (e. ringfencing) um almannþjónustuna og vísað til reynslu Þjóðverja af „Landesbanken“.

Ekki verður séð að þær fullyrðingar Markaðsblaðsins sem hér er vitnað til raski þessari tillögu að neinu leyti.

Þú toppar. Með Akta.

Sjóður í stýringu **Akta** færði fjárfestum sínum hæstu ávöxtun allra sjóða á Íslandi árið 2020

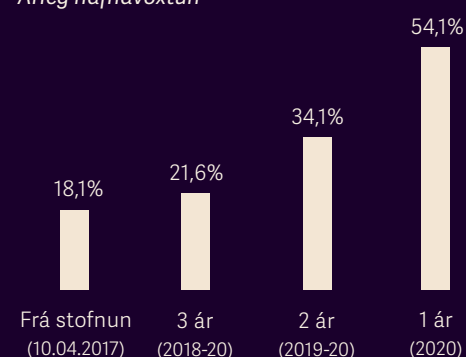
auk þess sem sjóðir **Akta** skiluðu hæstu þriggja ára ávöxtun í eftirfarandi flokkum:*

Innlend hlutabréf

Akta Stokkur: hæstur allra 2020

Ávöxtun 2020: 54,1%

Árleg nafnávöxtun**

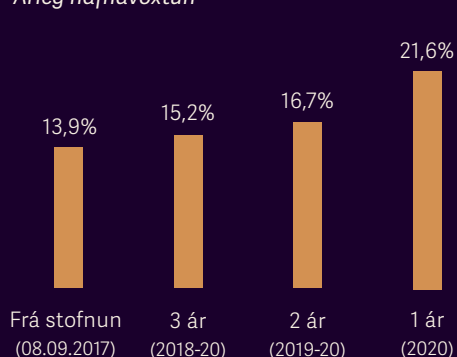

Blandaðir sjóðir

Akta Alviðra

Ávöxtun 2020: 21,6%

Árleg nafnávöxtun**

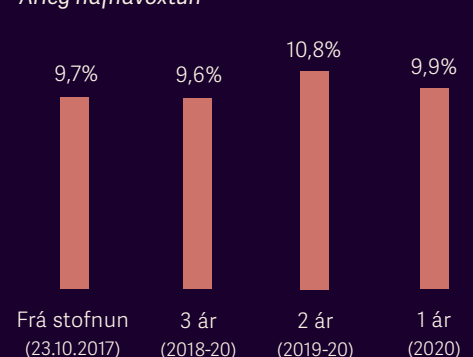

Innlend skuldabréf

Akta VaxtaTækifæri

Ávöxtun 2020: 9,9%

Árleg nafnávöxtun**

* Samkvæmt Keldan.is m.v. 31.12.2020 **Nafnávöxtun að teknu tilliti til þóknana sjóða m.v. 31.12. hvers árs

Fjárfestingu í fjármálagerningum fylgir ávallt fjárhagsleg áhætta, þ.m.t. tap á höfuðstól og að ávöxtun verði ekki jákvæð. Athugið að ávöxtunartölur vísa til fortíðar. Ávöxtun í fortíð gefur ekki vísbendingu um ávöxtun í framtíð. Gengi sjóðanna getur sveiflast umtalsvert. Helstu áhættuþættir sem geta haft áhrif á gengi sjóðanna og virði höfuðstóls eru markaðsáhætta, skuldaraáhætta, gjaldmiðlaáhætta, mótaðilaáhætta og lausafjáraáhætta. Í útboðslýsingu og lykilupplýsingum hvers sjóðs er að finna nánari upplýsingar um sjóðina, þ.m.t. um áhættu og fjárfestingarheimildir. Þessar upplýsingar má finna á www.akta.is og eru fjárfestar hvattir til að kynna sér þær. Sjóðirnir sem vísað er til eru fjárfestingarsjóðir skv. lögum nr. 45/2020. Fjárfesting í fjárfestingarsjóði er áhættumeiri en fjárfesting í verðbréfasjóði enda eru heimildir fjárfestingarsjóða rýmri en heimildir verðbréfasjóða. Ávöxtun sjóðanna byggir á gengi þeirra samkvæmt vörsluaðila þeirra, Kviku banka hf. Söguleg ávöxtun byggir á ávöxtun sjóðanna eftir greiðslu allra þóknana og gjalda utan greiðslu gengismunar. Gengismunur er að hámarki 1,0%. Auglýsing þessi er aðeins til upplýsinga og byggir á upplýsingum af vefsíðunni www.keldan.is frá 31. desember 2020. Hana skal ekki túlka sem ráðgjöf af neinu tagi. Fjárfestum er ráðlagt að leita sér sérfræðiráðgjafar og kynna sér vel þá fjárfestingarkosti sem í boði eru. Akta sjóðir hf. er sjóðastýringarfyrtæki sem annast rekstur og stýringu verðbréfasjóða og sérhæfðra sjóða fyrir hönd viðskiptavina sinna skv. lögum nr. 128/2011 og 45/2020. Félagið hefur hlotið starfsleyfi sem rekstraraðili sérhæfðra sjóða og rekstrarfélag verðbréfasjóða skv. lögum nr. 161/2002.

Hugsa stórt. **Akta** strax. Hafðu samband á sjodir@akta.is | akta.is

SKOÐUN

Þórður
Gunnarsson

„... í miðjum heimsfaraldri“

Fjármálakerfið á að vera traust og þjóna samfélaginu á hagkvæman og sanngjarnan hátt. Eignarhald ríkisins á fjármálafyrirtækjum er það umfangsmesta í Evrópu og vill ríkisstjórnin leita leiða til að draga úr því. Þetta eru upphafsorð í kafla um fjármálakerfið í stjórnarsáttmála núverandi ríkisstjórnar. Sáttmálinn var kynntur í nóvember 2017. Ári eftir framlagningu stjórnarsáttmálans var síðan hvítbók um framtíðarskipan fjármálakerfisins kynnt, en þar er um að ræða vandað skjal þar sem allar hliðar þeirra mála voru skoðaðar. Uppbyggilegar og góðar umræður áttu sér stað á Alþingi um hvítbókina.

Í maí 2016 auglýsti Bankasýslan síðan eftir ráðgjöfum vegna hugsanlegrar sölu á 30 prósentu hlut í Landsbankanum. Það ferli stöðvaðist síðan vegna þess að brestir urðu í ríkisstjórnarsamstarfi á þeim tíma og boðað var til kosninga.

Í mars 2020 var svo farið af stað með söluferli á Íslandsbanka, en því var frestað vegna heimsfaraldurs sem lítið var vitað um á þeim tíma. Nú hefur rykið sest að einhverju leyti í þeim efnunum og þráðurinn í söluferli Íslandsbanka verið tekinn upp á ný.

Með öðrum orðum ætti öllum að vera ljóst að stefna stjórnvalda hefur verið að draga úr þátttöku ríkisins á fjármálamarkaði um margra ára skeið og það í gegnum valdatíma hinna ýmsu ríkisstjórna. Þrátt fyrir það vilja ýmsir halda því fram, sama hvort það eru þingmenn, stjórnmalaflokkar eða annars konar þrýstiöfl að það söluferli sem nú er í startholunum komi að einhverju leyti á óvart.

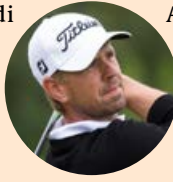
Einnig hafa hin þreyttu rök um að ekki sé boðlegt að gera hitt og þetta „í miðjum heimsfaraldri“ óspart verið notuð um söluferli Íslandsbanka. Nánast allir hafa þurft að slá einhverjum fyrirætlunum á frest sökum faraldursins á síðastliðnum 12 mánuðum. Er ekki kjörið að reyna að halda áfram með þau verkefni sem er þó hægt að halda áfram með, þó að ekki hafi náðst að kveða faraldurinn í kútinn? Ekki er hægt að kvarta yfir tímasetningunni með tilliti til verðþróunar á fjármálamörkuðum, svo maður hlýtur að spyrja sig hvers vegna faraldurinn er sérstök hindrun í þessum efnunum?

Sami faraldur hefur síðan gert það að verkum að samanlagður halli á rekstri ríkissjóðs á árunum 2020 til 2021 mun slaga hátt í 600 milljarða. Vilja þeir sem leggja gegn sölu banka í eigu ríkissjóðs frekar hlaða meiri skuldum á bak framtíðarkynslóða en þegar er orðið? Eða er skynsamlegra að ríkið dragi sig úr samkeppnisrekstri á áhættusömum markaði og innleysi um leið myndarlegan söluhagnað?

Birgir Leifur til Íslenskra fjárfesta

Birgir Leifur Hafþórsson, fyrrverandi atvinnukylfingur og sjöfaldur Íslandsmeistari í golfi, hefur verið ráðinn til verðbréfafyrirtækisins Íslenskra fjárfesta. Samkvæmt upplýsingum Markaðarins hefur Birgir Leifur störf í vikunni og mun sinna fjárfestingaráðgjöf hjá fyrirtækinu.

Birgir Leifur, sem mun ljúka MBA gráðu frá Háskólanum í Reykjavík í vor, var áður íþróttastjóri hjá Golfklúbbnum Leyni á

Birgir Leifur Hafþórsson

Akranesi en lét af störfum þar í fyrra.

Íslenskir fjárfestar fengu starfsleyfi sem verðbréfafyrirtæki árið 2016 og eru í eigu sex starfsmanna félagsins. Hagnaður félagsins á árinu 2019 meira en tvöfaldaðist frá fyrra ári og nam rúmlega 130 milljónum eftir skatta. Hlutdeild Íslenskra fjárfesta í hlutabréfaviðskiptum á Aðalmarkaði Kauphallarinnar í fyrra nam níu prósentum en í skuldabréfaviðskiptum var hún um 12 prósent. – hae

11.01.2020

Sáttin umtalaða [á vinnuarkaði] verður hins vegar ekki keypt á hvaða verði sem er og áfram má því búast við átökum.

Árni Sigurjónsson, formaður Samtaka iðnaðarins

ÚTSALA!

Allt að

600%

Afsláttur

HEIMILISTÆKI · ÞVOTTAVÉLAR · KÆLISKÁPAR · UPPÞVOTTAVÉLAR
SJÓNVÖRP · HLJÓMTÆKI OG SVO MARGT FLEIRA!

BETRA BORGAR SIG

Opíð virka daga 10 – 18 og laugardaga 11 – 16

RAFLAND

Síðumúla 2-4 | 520 7900 | rafland.is